

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Illvstrivm Virorum Epistolae, Hebraicae, Graecae et
Latinae, Ad Ioannem Reuchlin Phorcensem virum nostra
aetate doctissimum diuersis temporibus missae**

Reuchlin, Johannes

Hagenoae, 1519

Ioannes Reuchlin Phorcensis, Petro Galatino Minoritano s.

[urn:nbn:de:bsz:31-270838](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-270838)

uidere cupimus, & praesertim **דְּרַשׁוּ** & de Verbo Mirifico, eam ob rem abs te petimus, immo te, si pateris, oramus, ut si absq; tuo incommodo fieri possit eos libros ad nos mittere cures. Quod si feceris, nos quidem ingenti abs te beneficio affectos arbitramur. Tu uero utrunq; nostrum in iis quae ad tuum expectant honorem tibi semper obsequentiissimum cognosces. Et ut de me dicam, si ulla quoq; alia in re me tibi conducibilem esse posse intelligis, neq; rei, neq; labori, neq; operi ulli, neq; mihi quidem ipsi parcendum duxeris, omnibus enim in rebus nedum in hac me tibi morem gerere semper promptissimum inuenies: Vale singulare totius Germaniae decus. Romae in Palatio Apostolico.

Ioannes Reuchlin Phorcentis, Petro
Galatino Minoritano S.

V T I N A M hic ille essem, praclarissim: e Galatine, quem tu is ad me datis literis tãtopere praedicas. Omnem enim sic dignitatem & gloriam si qua mihi foret in tuum honorem & nominis ornamentum perpetuum, tanquam uiri cum tua laude coniuncti deinceps referrem perq; gratissime, absq; ulla studiorum in me tuorum obliuione. Sed lectis tuis, ipse mihi speculum fui, & in me perspicuo intuitu reperi, satis esse mihi, si praestantis tuae doctrinae ac excellentium uirtutum tuarum nõ aequator, sed amator sim. Et sum equidem, isq; haud frigidus. Quo recte confusus O & praesidium & dulce decus meum, sperare me non frustra spero, DetraCTORũ illorum qui me falso, criminis insinulauerunt, & usq; hodie saniant ac lacerant, posse & insidias uitare, & iniurias repellere, & rerum potiri. Nec Mæcenates abstulit una dies. Quod tu super articulos contra Oculare Speculum confictos scribis, prope omnibus Germaniae Vniuersitatibus ex urbe Roma innotuit, a quibus iãdudum eadẽ ad me cõsolatiões crebro puenerũt cũ oĩm doctissimorũ singulari gaudio, quin potius oĩm hoĩm qui literas colũt, p̄ter has solas Picas mihi aduersas cum sua farina, non em̄ malsuolino gñe appellandi ueniũt, propter eorum molliciem cum colu & lana. Gaudeo itaq; ipse mihi ipsi haud mediocriter, cui tot & tanti tamq; graues & eruditi uiri, omnium penẽ Gymnasiorum A lemania: soles, de tua integritate, fide, gratia, de tuo hac in causa situ

EPI S. ILLVST. VIRORVM AD

dio, bñficio, labore, opa, cura & diligētia quotidie per nūcios & epi-
 stolas gratulanē, uehementer optātes, ut tandē nobis fœliciter con-
 tingat illud in operis & diebus Hesiodi. *Νικη λ' ἔσθ' ὕβρεος ἰσχυρὸς*
τέλος ἡλεβοῦ &, *καθ' ὧν δέ τε νικῶντες ἔγινω*. Faxint superi Galatine
 ut breui diuinū opus tuū illud Ancyle meis uoris ē cœlo diuinit⁹
 missum cum meo fructu & tuo splendore uideam. Quæ autem ad
 phaleras & ornatum ampliandum elegantissimæ comptissimæq;
 illius orationis tuæ corā Papa & frequentī Cardinaliū senatu habi-
 tā paucula quadam de p̄scoꝝ Benedictione, id est imprecati-
 one Romanorū proximis in literis meis circiter pridie Kalenda-
 rum Martii ad te datis post lucē somno, nō dicā uino, ferē sepul-
 tus ego blasteraui, fateor ingenue, q̄ ea fortasse tam indigna sunt
 ut quamuis a te sapius lecta, tamen merito nō sint memoriæ tuæ
 cōmēdata, qm̄ ad maiora posteritati seruatus es. Nec multū octo-
 narii refert, sint ne ab hebræis digiti an à Romanis leuati, Qua in
 re satis mihi probatur tua fœlicitas, q̄ Romæ tu inter doctissimos
 tam hebræos q̄ latinos & græcos, multorū autorū uolumina uer-
 sare potes, quibus in omniū gentiū atq; nationū ritu euadas eru-
 ditior. Nos fucus & gen⁹ ignauū, inter Hamadryades iaculatricēq;
 Dianā & Faunos & Panas sola bucolica meditamur. Nā medius
 ego inter Bacenas & iugū Hærcyniū, absq; Musis & sine Apollinis
 clementia uitā dego, & sola Sueuorū conuersatione cōtentus, bar-
 bari⁹ inter barbaros. Nec est circū me ullus, qui uel græca exqui-
 sitim diligat, uel studiose amet hebræa, q̄ ambo Germanis aliq;
 literarū auidis, p̄pter phanaticos & deliros philosophastros exu-
 lāt. Iudæi nāq; supra centū Italica miliaria exacti lōginque a me
 distāt, ut mihi uix sexto quoq; anno Iudæū aliq̄ siue Iudæā cer-
 nere def. Vñ q̄ Hebræi bñdicāt tribus digitis erectis, nec legi certe
 nec oculis uidi unq̄. eo q̄a & libris careo & synagogis. De manib⁹
 sane ac palmis Vergilio antiquoribusq; Romanis palā fuit. Ni pal-
 mas pōto tēdēs utrasq; Cloāthus, sudissē t̄q; p̄ces, diuosq; in uota uo-
 cassēt. Et iterū. tēdoq; supinas Ad cælū cū uoce man⁹. & munera
 libo. Aut hos tu si Phrygas fuisse cōtēdas, accipe saltē illud Numæ
 R. o. regis. dū cōstitit atq; caput niueo uelat⁹ amictu, Iā bene diis
 notas sustulit ille manus. Iudæi quoq; in libro p̄ceptorum ista
 septem ad benedicendum plebem necessariō concurrere iubent.

EPIS. ILLVST. VIRORVM AD

לברך בלשון הקודש ובעמידה
ובגשיאות כפים בקול רם פנים
נגר פנים ובמקדש בשם ה
המפורש אבל לא בגבולין וכ
ובשיגיע שליח ציבור לעבודה

E quibus illud extat non minimum, eleuatio manuum ad inuocá
dum nomen Tetragrammaton in sanctuario. Extra namq; sanctu
arium, ut hic uides & sine me nosti, ritu constituto ineffabile nó
effatur. Sed pro sententia Moyfi Aegyptii tunc eius in locum suc
cedit nomen xii. literarum. Haftenus comunia sunt haec nobis.

At de numero ipso digitorum planè hoc me superas, q; a ueteri
bus Thalmudistis traditum legisti, pollicem, indicem & mediũ in
benedictionibus erigi, reliquis depressis. Quanquam & ego digi
torum meminisse Salomonem Gallum legi. Sed non singulatim
qn penè indiuidue sic.

לברך הכהנים פורסים
כפיהם לומר הקבה עומר את
אחריו שגזנה זה עומר אחד
כתליו משגיה מן החלונות
מבין אצבעות של כהנים

Quas aut nunc credimus Benedictiões, ea Romanis uota & imp
cationes fuerunt, nó diræ, sed diuinæ bonitatis inuocationes, q; in
digitamenta nuncuparunt. Vnde indigitare idè est quod impcari
Festo Pompeio autore. Utq; in sacris Romanorũ scriptũ legi.
Virgines uestales ita indigitant. Apollo. medice. Apollo Paean.
Et Cornelius Labeo asseruit. Maiam eandem & bonam. Faunãq;
Opem & Fatuam. Pontificum libris indigitari. Quo insinuant
non tota palma, uerum unã discretis digitis sacerdotales impreca
tiones fieri. tribus autem tantum numero nec ultra. qui numerus
apud Pythagoreos in sacris Deorum præualuit, & ritui subscribit

eidem in libro Cœli Aristoteles. Vnde arcanum hoc esse dum p
 te licet opinabimur, q̄ in illorum Pontificum disciplinis uerbum
 digitare tribus lineolis præscriptum erat. Idq; postea prophani &
 eiusmodi sacris non initiati, quippe nescientes legerunt indigi
 tare pro iudigitare, hoc est tridigitare, quod æque potuissent ut
 triplicare trifulare tripertiri, & eius formæ cætera. Veteres sane
 ter consulem tribus lineolis præpositis ita. iii. COS. norarūt. Sed
 nos multitudinem sequuti dicimus indigitare tribus digitis bona
 precari, hoc est benedicere. Quem morem & ab Hebræis Pytha
 gori, & a Pythagoreis Romani recipere potuerunt, & nos a Ro
 manis iuxta oraculum Apollinis Pythii, quo institutum erat reli
 giões teneri quæ essent in more maiorum, & ex moribus eum qui
 esset optimus. Vnde ut finia homines, sic Maga illa quondam
 apud Quidium sacerdotes romanos imitari conat. Et digitis tria
 thura tribus sub limine ponit. Tribus igif digitis primoribus ere
 ctis & reliquis duobus humiliatis, significatur ostonarius ille tuus
 doctissime ac disertissime. GALatine, gemma sancti ordinis tui,
 ille inquã numerus quem tanta facundia extulisti, quem tanta ue
 rerum sanctimonia consecrasti, & ille deniq; numerus euangeli
 cæ beatitatis, quæ Christus apud Matthæum remunerauit, quem
 Dauid in cithara obseruauit, Beati immaculati, quamlibet alpha
 beti litera oſties canendo, quod per uiam Cabalæ **גמנוח**
 Pythagorice, uel ut clarius dicam anagogice consummas in unū
חסד באמונה De quo legit ecclesia. Per misericor
 diam & fidem purgantur peccata. Hæc tu si aliter sentias, me dese
 ram, te sequar. Cæterum de mittendis uoluminibus Petro Stellæ
 atq; tibi, mei amantissimis, morem geram perlibenter supra q̄ cre
 dere queatis, & in Nundinis proxime Francofordiensibus consu
 lam mercatores quo nam modo libri mei ad uos Romam uehan
 rur, quod adeo non erit facile, nisi tu modum transmittendi ostē
 deris, & quibus sint tuto cōmittēdi; cū uel epistolæ sapi⁹ mihi fue
 rint in itinere neq; ter interceptæ. Nihilomin⁹ in me mora nō erit
 ulla, nec quicq; impendii fugiã. Vale fœliciter ἀξιωμακὶ δὲ σωτατε.
 uicissimq; me semper diligite, tuq; Stellæq; meus. Stutgardia Kal.
 Quintilibus. Anno M. D. XV.